Grigore Constantinescu

Comuna

MĂRĂCINENI

PITEŞTI MMXV

MĂRĂCINENI

COMPONENŢĂ: Comuna este formată din două sate: **Mărăcineni**; Argeşelu.
DISTANŢA FAŢĂ DE REŞEDINŢA JUDETULUI: 3 km.
SUPRAFAŢĂ: 21,6 km^2.
POPULAŢIE: 5.193 locuitori [2.550 M + 2.643 F] (2011).

ATESTARE DOCUMENTARĂ:

Ciumeşti [Argeşelu] – <1532-1533> august 10 (DRH, B, ŢR, vol. III, doc. 131) ■ 1567 [7075] aprilie 22 (DIR, XVI, B, ŢR, vol. III, doc. 274)● **Mărăcineani** (Mărăcineni) – 1525 [7033] iulie 24 (DRH, B, ŢR, vol. II, doc. 240).

În contextul localităților componente, cea mai veche atestare documentară se consemnează în cazul satului Mărăcineni.

Așezarea este atestată documentar inițial în hrisovul emis de cancelaria domnească a voievodului Radu de la Afumați la 24 iulie 1525, prin care se confirmă jupaniței Maria și fiului ei, Ivașco, proprietatea „Mărăcinenilor toți și cu morile".

Sit arheologic: Existenţa anterioară a unei comunităţi umane pe teritoriul actual al localităţii este atestată prin unelte de piatră din perioada paleoliticului inferior aparţinând culturii de prund, descoperite în aria satului Mărăcineni.

TOPONIMIE:

- **Argeşelu** – toponim topografic diminutival, format din numele topic *Argeş*. La origine, *Argeş* este menţionat ca hidronim, de către Herodot, sub forma *Ordessos*, pe care istoricul Vasile Pârvan o considera o alterare a lui *Ardessos*. Toponimul are, în componenţa sa fonetică, rădăcina indoeuropeană *arg* cu sens de „strălucitor, alb". Numele actual al satului de reşedinţă reprezintă denumirea unui cătun constituent al aşezării. Numele anterior al comunei, **Ciumeşti**, „provine de la «ciumă» şi se crede că i s-a dat acest nume, pentru că aici se îngropau ciumaţii din Piteşti; chiar uneia dintre gârlele sale i s-a dat numirea de «Boala», iar dealul la vest de aşezare se numeşte «Dealul Bolii».". [DGJM, p. 96].
- **Mărăcineni** – toponim topografic evocând natura terenului pe care s-a constituit aşezarea; toponim format pe baza apelativului *mărăcine* <lat. marrucina> ≈ „nume generic dat la diverse plante a căror tulpină este acoperită cu spini". Nicolae Dumitrache și Marin Pufu, autorii recentului eseu monografic «Din istoria comunei Mărăcineni, județul Argeș. Satele Ciumești (Argeșelul) și Mărăcineni. Începuturi, evoluție, evenimente, instituții, oameni», vol I, Pitești, 2009, consideră falsă ipoteza lui C. Alessandrescu, întrucât, după părerea lor, „Satele Ciumești și Mărăcineni își trag numele, de la numele fondatorului satului, de la un «moș» reprezentant al unui grup de oameni, a cărui poreclă s-a impus, descendenții și comunitatea, precum și teritoriul respectiv primind numele acestuia, iar un cătun al unuia dintre aceste două sate și-a luat numele, pe care și astăzi îl poartă, după al unui negustor care făcea negoț cu sare.". (cf. M. Manolache).

SPECIFIC ARHITECTURAL:

Arhitectură populară tradiţională integrată zonei Muscel. Construcţiile edificate în perioada de la sfârşitul secolului al XIX-lea şi începutul secolului XX prezintă două niveluri: parter amenajat ca loc de depozitare, dar şi ca spaţiu de locuit; etajul fiind destinat în exclusivitate locuinţei, al cărei plan era format din tindă centrală şi camere laterale. Accesul la etaj se asigură pe o scară interioară apărată de un parapet. Casele datând din perioada interbelică sunt supraînălţate pe un soclu continuat cu parapetul sălii prevăzute cu stâlpi din cărămidă de secţiune patrată sau cu coloane cilindrice terminate

în capitel, sub cornişa profilată. Unele case mai joase prezintă un foişor de scară cu acoperiş în două ape.

Portul popular tradiţional se circumscrie ariei de influenţă a portului popular muscelean, iar folclorul literar local relevă ecouri ale creaţiei de acest gen din mediul urban.

Din amplul repertoriu al folclorului coregrafic zonal, elemente de particularizare locală prezintă dansurile: Baraboiul, Brâul pe 6, Breaza, Ciuleandra, Hora mare, Marşul, Romanul, Sârba, Ungurica.

PATRIMONIUL CULTURAL-ISTORIC:

✚**Biserica** «Adormirea Maicii Domnului» **Ciumeşti** (Argeşelu) –[▲]– ctitorită de paharnicul Nicolae Ciumescu, pitarul Radu Mircea cu soţia sa, Ecaterina, în 1687-1689, potrivit unei inscripţii de pe zidul despărţitor dintre pronaos şi naos. „Reclădită" în 1785, cu cheltuiala familiei Gheorghe şi Elisabeta Răducanu, odată cu adăugarea pridvorului şi a turlei-clopotniţă; reparaţii curente [1921, 1936]; consolidare cu centuri metalice [1971]. Plan trilobat, cu abside semicirculare în interior şi poligonale în exterior; pridvor cu arcade semicirculare sprijinite pe coloane şi stâlpi de colţ. Turlă-clopotniţă octogonală deasupra pronaosului, cu acces asigurat pe o scară exterioară. Decoraţie arhitecturală formată dintr-un tor simplu şi cornişă zimţată (cu excepţia pridvorului). Pictură murală datând din: sec. XVII, 1872 şi cea din 1936 – executată de pictorul Iordache, sub supravegherea Comisiei Monumentelor Istorice; restaurată în 1970. În patrimoniul bisericii, se află cărţi ritualice: Evanghelie [1844], Mineie [1852], Apostol [1857], Cazanie [1898], Tipic [1898] şi icoane pictate pe lemn în sec. XIX, obiecte de cult (disc, potir), sfeşnice împărăteşti strunjite în lemn dăruite de Mihalache Micescu şi odăjdii donate de Istrate Micescu, în 1937.

✚**Biserica** «Sf. Nicolae» **Mărăcineni** –[▲]– construită, în perioada anilor 1856-1859, cu osârdia unui „comitet de iniţiativă" format din: preot Dimitrie Georgescu şi Ilinca-Elena preoteasa, Dimitrie Ciolan, Constantin Dumitrache, Anghel Androne, Filip Constantin şi Andrei Marin – potrivit sinodicului bisericii – „aceştia cei mai dintâi, iar alţii, numai Dumnezeu le poate da numele lor". Biserica a fost consolidată cu tiranţi metalici [1911], s-a „preînnoit" prin construirea cafasului pentru cor [1936], cu stăruinţa preotului Nicolae Constantinescu, a fost reconsolidată şi s-a refăcut şarpanta acoperişului [1960-1964], prin strădania preotului Petre Buduruş. Plan dreptunghiular, cu altar semicircular; pronaos compartimentat prin coloane prevăzute cu capiteluri ornamentate; pridvor închis, decroşat, subdimensionat. Turlă de secţiune pătrată deasupra pronaosului. Pictura murală realizată de Gheorghe Belizarie [1936]; restaurată de Theodor Petrescu-Tutana [1965] şi Marian Stama-Topoloveni [1989]. În patrimoniul bisericii, se află cărţi ritualice: Antologhion [1766], Molitvelnic [1794], Penticostarion [1800], Octoih [1846], Evhologhion [1847], Tipic [1851] şi icoane pictate pe lemn de: Stan Hermeneanu, Theodor Petrescu, Gheorghe Belizarie, Dumitru Belizarie şi pictate pe pânză de Stan Hermeneanu-Govora.

✝**Monument eroi**: **Mărăcineni** [1916-1918]; (1921) – lângă Biserica Mărăcineni.

În cursul luptelor pentru apărarea unității și independenței naționale a României, au căzut eroic la datorie 121 locuitori ai comunei Mărăcineni, numărul eroilor menționați nominal în monumentalul volum «Argeș. Cartea eroilor» fiind raportat la evenimente de importanță fundamentală în istoria neamului românesc: Războiul de independență [1], Primul război mondial [54], Al doilea război mondial [66].

⚔Momente de istorie locală

În cursul Primului război mondial , localitatea a devenit „câmp de luptă", prin instalarea în zonă a „cartierului Diviziei 14 Infanterie" la 14 noiembrie 1916, apoi, a „trenului de luptă" al acestei mari unități militare. Structurile ostășești menționate au fost dislocate în zona Topoloveni, după numai 48 de ore, din cauza „evoluției nefavorabile a acțiunilor militare".

UZINA DE APĂ A PITEŞTIULUI –[▲]– a fost edificată conform proiectului inginerului constructor piteştean Dimitrie Dima. În baza contractului dintre Primăria Piteşti şi firma ing. W. H. Lindley pentru alimentarea cu apă a oraşului [1905], se propunea utilizarea surselor

subterane de apă de la Gropeni, expropriindu-se, în acest scop, 10 ha teren şi săpându-se, de către firma Vintertur, 25 de puţuri pentru captarea apei. Uzina de apă a fost edificată sub coordonarea constructorului Ion Rădulescu, lucrările fiind constant controlate de primarul Piteştiului, Nicolae Dumitrescu, care nu acceptase varianta aducerii apei, prin conducte, din zona Curtea de Argeş.

Institutul naţional de cercetare pentru pomicultură [1967] cu terenuri experimentale cultivate cu diverse soiuri de pomi fructiferi şi arbuşti.

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ:

Grigore Constantinescu– *Argeșul monumental – enciclopedie patrimonială*, Pitești, 2011, p. [543-546] – 276.

Nicolae Dumitrache, Marin Pufu– *Din istoria comunei Mărăcineni, județul Argeș. Satele Ciumești (Argeșelul) și Mărăcineni. Începuturi, evoluție, evenimente, instituții, oameni*, vol I, Pitești, 2009, 472 p.; http://judete.biz/localitati-arges/; Ion Popescu-Argeşel – *Judeţul Argeş*.

–[▲]– Monument istoric şi de artă

Argeşelu
E574
740
73
Mărăcineni
5
Argeșelu
2
II
2
2
Mărăcineni

PRIMĂRIA COMUNEI MĂRĂCINENI.

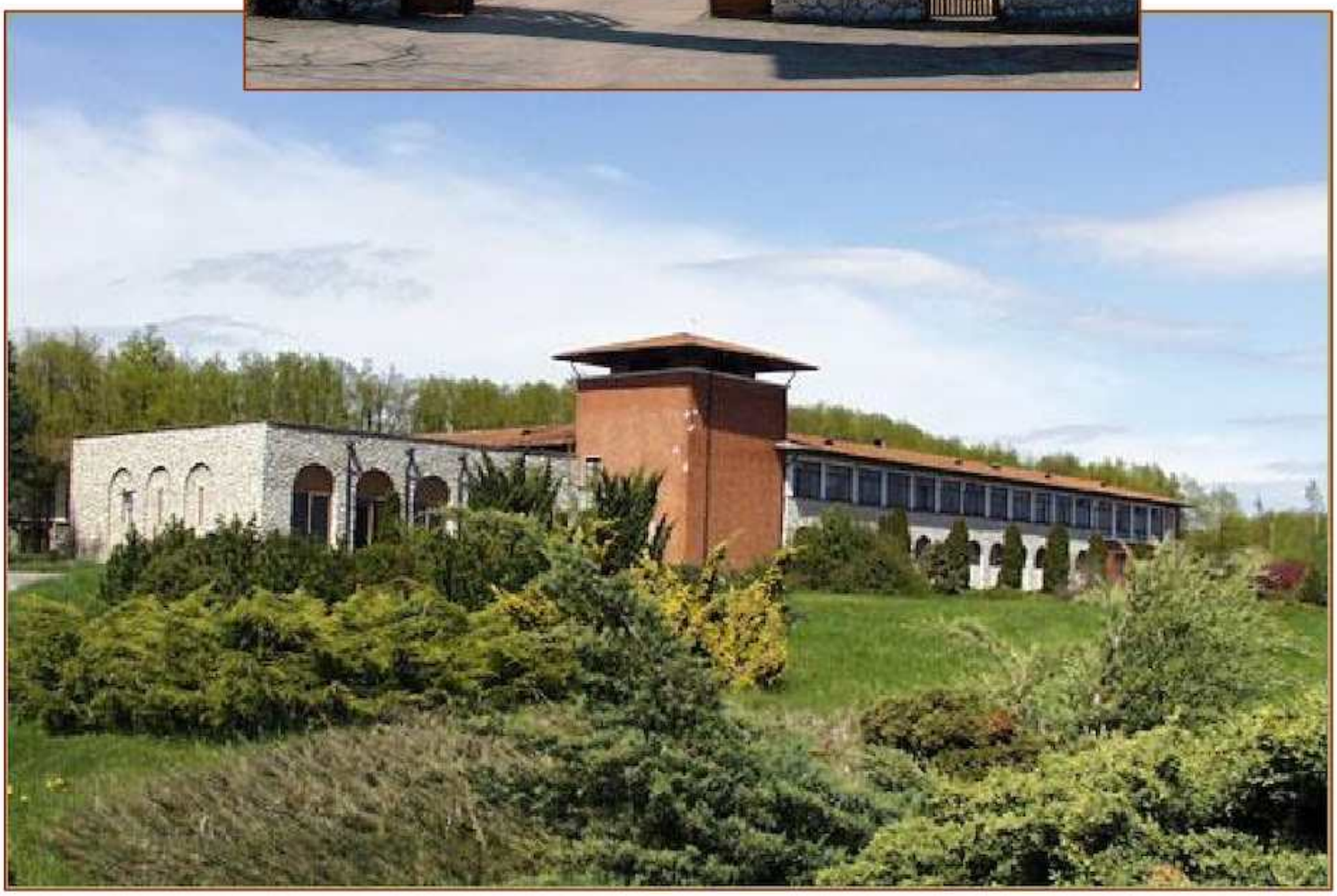

INSTITUTUL NAŢIONAL DE CERCETARE
PENTRU POMICULTURĂ.

MONUMENTUL EROILOR.

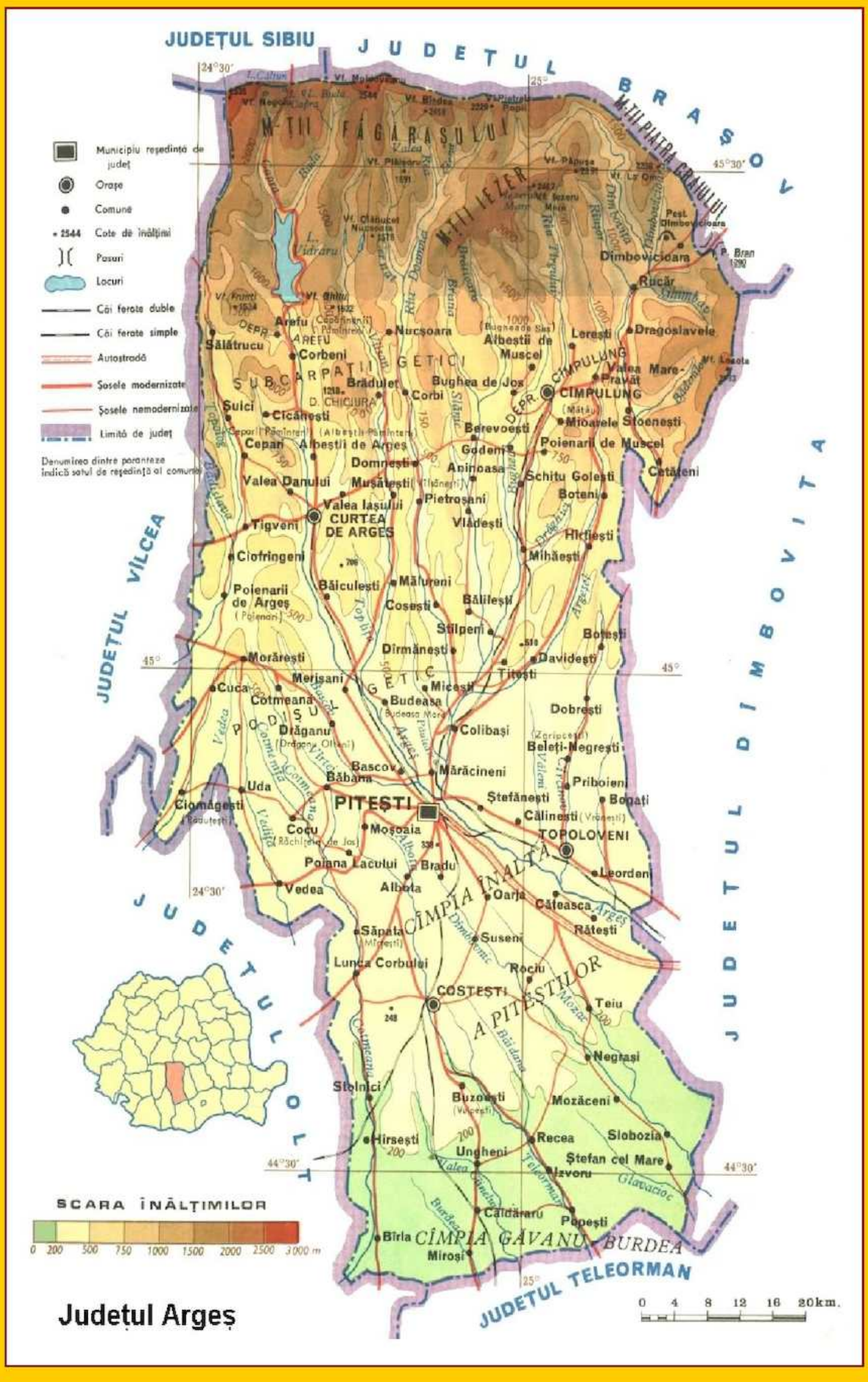

Județul Argeș